ԵՒՐՈՊԱ

Լրագիր Քաղաքական

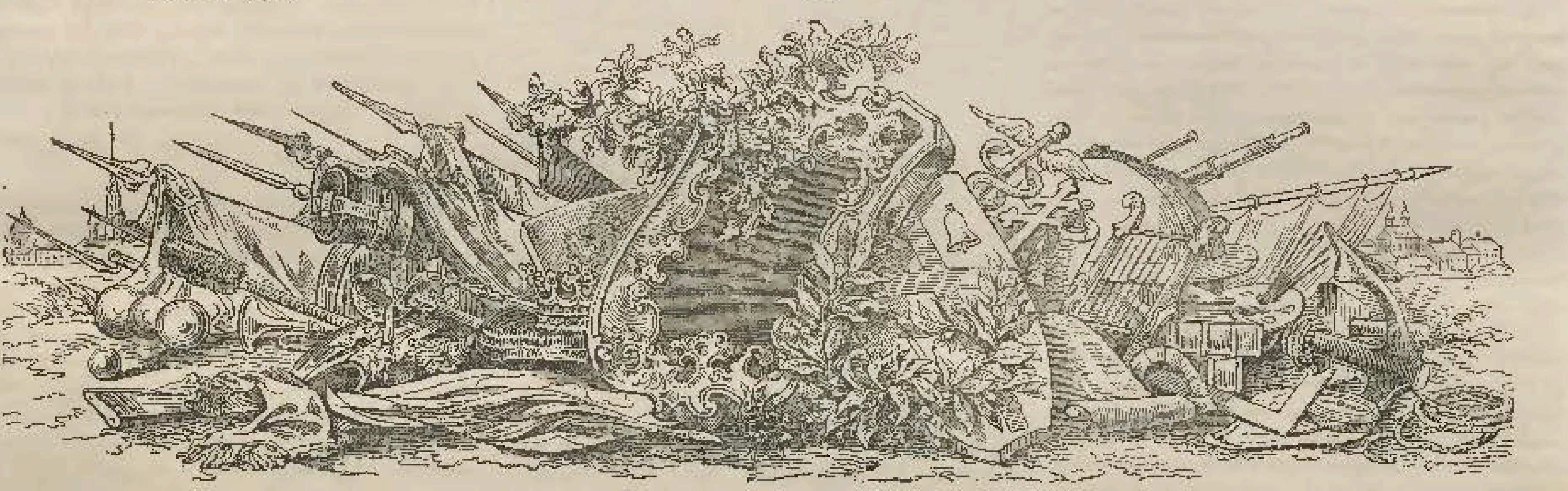

Թիւ 20 | **22 (10) ՄԱՅԻՍԻ** | **1854**

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՒՍՏՐԻԱ. Նոր զօրաժողով. Հնգամեայ [illegible]:

ԳԱՂՂԻԱ. [illegible] գիրք կը [illegible]. [illegible] փոխառութիւն:

ԱՆԳՂԻԱ. Նոր [illegible]:

ՍԱՐԴԻՆԻԱ. [illegible]:

ՌՈՒՍԻԱՍՏԱՆ. [illegible] նոր [illegible] մը:

ՇՈՒԷՏԻԱ. [illegible]:

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՏԷՐՈՒԹԻՒՆ. [illegible]:

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԱՍՊԱՐԷԶ. [illegible]:

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԼՈՒՐ. [illegible]:

Թղթակցութիւն. Փարիզի ու Լոնտոնի մէջտեղ [illegible]:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ. [illegible]:

ԱՒՍՏՐԻԱ

ՎԻԵՆՆԱ, 22 ՄԱՅԻՍԻ.

ԵՒՐՈՊԱՅԻ խնդրոյն ամէն մէկ քաղաքական [illegible] ուշադրութիւնն ալ հետեւեալ, ամէն կարեւոր դէպքերն ընթերցողաց հաղորդեցինք: Այսօրուան թերթերնիս [illegible] Աւստրիոյ [illegible], որուն [illegible] ընթացքն այնչափ աւելի հաճոյական համարուած է [illegible] գլուխները, ինչպէս [illegible] գլուխները: [illegible] մէկ հատուածը, որուն մէջ [illegible] Աւստրիական [illegible] ըլլալ թէ [illegible], կամ թէ [illegible] Աւստրիոյ [illegible] կը համարի: [illegible] մը 70,000 զօրք [illegible] ու [illegible] Գալիցիայի [illegible] [illegible] Լոմպարտիոյ [illegible], ամէն մէկը [illegible], եւ [illegible] ու [illegible] պիտի [illegible]: [illegible] մէջ [illegible] թէ [illegible] 8 [illegible]: — [illegible] — [illegible] մէջ ըլլալով, Աւստրիոյ մեծափառ կայսրն [illegible], 95,000 նոր զօրք [illegible] հրամանը [illegible]:

[illegible] զօրութեան [illegible] մէջ [illegible] 95,000ի նոր զօրաժողով մ'ընելու պատուէր տայ:

[illegible] թէ [illegible] Աւստրիոյ [illegible] մէջ [illegible] թէ [illegible] եւ [illegible]:

ՎԻԵՆՆԱ, 15 Մայիսի 1854.

[illegible]

Մեծափառ կայսեր [illegible] [illegible] Հետեւեալ խորհրդածութիւններ կ'ընէ: [illegible] կայսերական կառավարութեան [illegible]: Եւ [illegible] մը [illegible] Եւրոպայի [illegible], եւ թէ [illegible] (արեւելեան) խնդրոյն [illegible] տէրութեանց շահերուն [illegible]:

[illegible] Աւստրիայի [illegible]:

[illegible] մէջ [illegible] Եւրոպայի [illegible], եւ [illegible] թշնամական [illegible] կայսերական [illegible]:

[illegible] Աւստրիոյ [illegible] մէջ [illegible] մեծափառ կայսրն [illegible]:

Միւս կողմանէ [illegible] Աւստրիոյ [illegible] տէրութեան [illegible]:

[illegible] կայսերական [illegible] Աւստրիոյ միջնորդութեան [illegible] Աւստրիոյ [illegible]:

Սա փոխանակ մեծափառ կայսրը հրաման [illegible] եւ [illegible] 95,000ի զօրաժողովն հրաման ընելու հրաման տայ:

Սա կարգադրութեամբ Աւստրիոյ ամէն [illegible] եւ [illegible]:

[illegible] մեծափառ [illegible] Աւստրիոյ ամէն [illegible] եւ [illegible] ըլլալ կը [illegible] հաւատարիմ եղած է:

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐ

ՎԻԵՆՆԱ, 16 Մայիսի։ Թրիեսդէն հեռագրով կը ծանուցանեն որ Փրէվէզայի առջեւը 5 տաճկական, մէկ անգղիական եւ երկու գաղղիական պատերազմի նաւեր կը պտըտին։ Եպիրոսի ու Թեսաղիայի մէջ նոր բան մը չկայ։ Յունաց կառավարութեան գնած երեք առեւտրական պատերազմի նաւերը դեռ Պաթրասի մօտ Ս. Նաւի ծոցը կը կենան, բայց այն քանի մէջ գաղղիական կրկնայարկ նաւ մը գիշերը կը գիտէ, եւ կրնայ բռնել որ պատրաստած կեցած են։

— Վիեննա, 17 Մայիսի։

1. Փարիզ, 17 Մայիսի։ Մոնիթէօր կը ծանուցանէ որ Ռուսները Կալաֆաթի քով կռուեր ու 1500 հոգի կորսնցուցեր են։ Իսկ Ռուսք ասոր ներհակը կ՚ըսեն։

2. Կոստանդնուպոլիս, 8 Մայիսի։ Նամիք փաշան Փարիզի ալքունեայ քով դեսպան անուանուեր է։ Մազլում Պէյ Էրզրումցի եւ Ռէշիտ փաշան ռուսիխանութեան պաշտօնէն դուրս ելեր են։ Վէլի փաշան Պոնդոսի կառավար անուանեցաւ։ Մէհմէտ Ալի Թամպոյխոզէն իշխանին բռած պաշտօնեան դիմացը փոխանակ պաշտօնեան գնաց։ Փոխարքային հօ քաղաքական յունը չառուգուեցաւ։ Չանագ գալէսի գաղղիական զօրքը դէպ ի Ադրիանուպոլիս ճամբայ ելլելու վրայ է։ Եգիպտոսին-տաճկական նաւատորմիղ մը, ինչպէս կը զրուցուի, Սեւ ծովու մէջ դէպ ի Վառնա կ՚երթայ։

3. Աթէնք, 12 Մայիսի։ Փառատան Լէֆէնտին 15,000 տաճիկ զօրքով Արթա կը գտնուի։ Ապստամբութիւնը գրեթէ բոլորովին մարած է։ Փրէվէզայի հետ հաղորդակցութիւնը կատարեալ ազատ է, ու կը յուսացուի որ քիչ մը ատեն դէպ ի Նաւփլիա պաշտօնեան ալ ազատ պիտի ըլլայ։ Կ՚ըսուի որ մէկ անգղիական-գաղղիական նոր յայտագիր մ՚ալ Աթէնք եկած է։ Պալթայի քով Բէզզիւպէն Քէօնոյ հանմար իրկուած 8000 հրացան գրաւուեցաւ։

4. Տրապիզոն, 20 Ապրիլի։ Նավարրինոյ ու Կէլիճէրէ ամրոցները ռուսական զօրքէն պաշարուած են։ Սխանա գալէ բոլորովին երեսէ ձգուած է։

— Վիեննա, 18 Մայիսի։

1. Պերլին, 18 Մայիսի։ Հռոմէական գերմաններէն լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Պորտուգալները Նորէն Ցանկառաւոր սահմանն անցեր են ապստամբութիւն ու յարձակութիւն ընելու համար, բայց սաստիկ ջարդ ուտելով պարտէզէն դուրս են։ Պորձեալ իրենցմէ 600 հոգի Քեղմոնդեայ գեղին վրայ յարձակեր են, եւ երկու գործին ալ աղեխն (?) թափուեր է։

2. Փարիզ, 18 Մայիսի։ Մոնիթէօր՝ ասլափիականներու այլմէկին վրայ մեծ գոհութեամբ կը խօսի։

— Վիեննա, 19 Մայիսի։

Փարիզ, 19 Մայիսի։ Կ. Պոլսէն ամսոյն 10էն եկած լուրեր նայելով՝ Սեւաստոպոլի նոր ամրութիւնները միացեալ նաւատորմիղէն գնդակոծուելու սկսեր են։ Տաճկի նաւատորմիղը ճամբայ ելեր է։

— Վիեննա, 21 Մայիսի։

1. Թրիեստ, 21 Մայիսի։ Հասո քաղենթեան յարդ եւ եզ նաւերը կը դրուին դէպ ի Ձմեռ գալէսի խրկուելու համար։ — Քիւթահիա՝ Աքարափէս փէկէշիյի ընկերութիւնը 7 միլիոն լիրայի աչալու, Մրայով անհետայէր է։

2. Կ՚Նոպալէն եկած լուրը կը ծանուցանէ որ Սիլիստրիա մօտ յանկարծ ելլող փախստականներէն 12—15 հոգի 300 հրացանով բռնուեր են, բայց խաղաղութիւնը չէ վրդոված։

ԳԱՂՂԻԱ

ՓԱՐԻԶ, 11 Մայիսի։ Մոնիթէօր այսօր Համինեան ծովակալին տեղեկագիր Ապրիլի 23էն Օտեսայի նաւահանգիստին մէջ Վէզ եւ Փօրի նաւէն սլլած երկրորդ յաղթութեան մ՚ալ կը հրատարակէ։ Ծովակալն աս յայտարարութեան մէջ կ՚ըսէ թէ Մոնթէպէլլոյէն, Տէօքլի եւ Ֆիէլէ շոգենաւերը 14 ռուսական փոխադրականութեան նաւեր գերի բռնեցին, եւ թէ նաւերը Կոստանդնուպոլիս խրկեցին, իսկ մէջի մարդիկներն իբր պատերազմի գերի միացեալ նաւատորմիղաց նաւերուն մէջն առին։ Ապրիլի 24էն անգղիական ծովակալն Օտեսայի քաղաքապետին թուղթ մը խրկելով ռուսացիներ է, որ գերիները փոխանակելու ըլլայ։ Այսինքն՝ նաւատորմիղին նաւերուն մէջ բանտարկեալ Ռուսները Օտեսայի նաւահանգիստն Անգղիացւոց փոխանակմանութեան նաւերուն մէջ գերի մնացած անգղիացի նաւաստիներուն հետ փոխուին։

ԱՆԳՂԻԱ

ԼՈՆՏՈՆ, 11 Մայիսի։ Անգղիայի նաւահանգիստներէն մեկնելու երրորդ փոքր նաւատորմիղ մ՚ալ պիտոր ելլէ Սպիտակ ծովէն կողմանէ ալ Ռուսաստանի վրայ յարձակելու համար։ Աս նաւատորմիղին հրամանատար կը կարծուի Ն--ի-ն 26 թնդանօթով նաւուն՝ Օմէնի (Ommancy) նաւապետը։

ՍԱՐԴԻՆԻԱ

ԱՆՑԵԱԼ ամսոյն 6ին Տէնէթէոս քաղքին մէջ անախորժ դէպք մը պատահած էր։ Պալենթինոյի դուքսը՝ Մոնաքոյի Փլորէսթան Ա. իշխանին ժառանգորդին նոյն օրը Մէնթօն եկած էր իր 1848էն փետրուարի կառավարութենէն յափշտակուած ժառանգական երկիրը նորէն ձեռք առնելու համար, բայց ժողովուրդը զէնք գառնալով մեծ յաղթանակ ըսաւ հանել, մինչեւ ռամիկանութիւնը ատեանէն մէջ մտնելով տեղերը գրաւեր, եւ դուքսը Փիլաֆրանքա բերդը տանիլ։ Դուքսն երկու կամ երեք օրէն եաեւ անկէ մերժուելով փարիզ գնաց՝ որ իր դատը սկսա յառաջ տանելու։ Եւ արտէնսաւ Պաղլիայի կառավարութեան իրեն օգնելու մասամբ հիւրեաց կերած զանազան գաւառաստանական խնդիրներ ծագին, որոնց յուսադրութեամբ համար՝ հարկ է Մոնաքոյի իշխանութեան վրայ քանի մը հարկաւոր տեղեկութիւններ տալ։

Մոնաքոյի իշխանները Սարդինիայի մէջ փոխուած ծագեցրելով երկիր մը կ՚իշխեն, որուն բնակիչը 6500 հոգիէ աւելի չէ։ Իր քաղաքներն են Մոնաքոյ մայրաքաղաքը 1200, Մէնթօն 3000 եւ Ռոքպրուն 2000 բնակչով։ Մոնաքոյի իշխանաց ունեցութեան իրաւունքը շատ հին է։ Եւանք Մոնաքոյի վերին տէրութիւնը մերժելով՝ նախ Սպանիայի տակ, ուր շատ առասներ ունէին, եւ ետքէն 1641էն Գաղղիայի տակ մտան։ Աս փոփոխութեամբ իրենց Սպանիայի մէջ ունեցած երկիրները կորսնցուցին, բայց անոնց տեղը Վալէնթինոյի տանեակը գրաւութիւնն ընդունելով կրած վնասնին հանեցին։ Աս ակնարկաւ է որ Դրիմալտեան Այն Նաւարքն Մոնքօռ Լ. Մոնաքոյի իշխանը մինչեւ իր մահը Գաղղիայի տանեակապետներուն ունենելին մէջ կը նստէր։ Մեծ յեղափոխութեան ատեն աս իշխանութիւնը Գաղղիայի հետ միացաւ, մինչեւ որ 1814էն փարիզի դաշինքը զինք 1792էն յառաջ եղած վիճակին դարձուց, այսինքն Գաղղիայի պաշտպանութեան տակ, բայց 1815էն որոշուեցաւ որ ալ ոչ Սարդինիայի եւ ոչ Գաղղիայի պաշտպանութեան տակ ըլլայ, եւ առով Սարդինիայի թագաւորն աս իշխանութեան մայրաքաղաքին մէջ միայն պահապան զօրք պահելու իրաւունք ունեցաւ։ 1848էն Մէնթօն եւ Ռոքպրուն ալ ընդհանուր յեղափոխութեան մտնակից ըլլալով իշխանածար եւ միախորհուրդ իրենք զիրենք Սարդինիայի պաշտպանութեան տակ անկախ հռատարակեցին։ Միայն Մոնաքոյ մայրաքաղաքն իր մէջ գտնող մը սարդինիայի պահապան զօրք ունենալով իր տիրոջը հաւատարիմ մնաց։ Աս դէպքերուն վրայ փիեմոնթէի պատգամաւորաց ժողովը հռամայից երկու հատորականութեանց ուղեկոյն օրէնք մը հանեց, որ անկէ ետքը Մէնթօնի եւ Ռոքպրունի հասարակութիւնները Սարդինիայի անբաժանելի մաս համարուելով։ Մոնաքոն ալ տէրութեան ուրիշ մասանց պէս պիտի կառավարուէր, բայց աս օրէնքը ծերակուտէն դեռ հաստատուած չէ։ Մոնաքոյի իշխանները միշտ տարի պայտ բաղջանելով գոհ ըլլալով՝ իրենց յափշտակուած քաղաքները նորէն առնելու, ամէնուէն փորձ մը ըրին։ Իրենց բողոքներն ալ ի զուր տարած մէջ Եւրոպական տէրութեանց լսելի չէին ըլլար, մը հարկէ 1851էն Դեկտեմբերի մէջ՝ վերջէն եւ Անգղիան՝ Սարդինիայի կառավարութեան դէմ՝ գործոն Մէնթօնի եւ Ռոքպրունի իրենց մարտի գծին մէջ առնելուն համար։ Գաղղիայի կառավարութիւնը քիչ մ՚աւելի յառաջ գնաց։ Մէնթօնի եւ Ռոքպրունի կառավարները Գաղղիայէն խնդրեցին որ Գաղղիական նաւահանգիստներու մէջ իրենց դրօշը կարենան բանալ եւ խնդիրնին ընդունելի ըլլալով՝ վեց տարի է որ աս շնորհաց մէջ կը վայլեն։ Իսկ որ ստոյգ է, փիեմոնթէի կառավարութիւնն իրենց վասնին հաստատած մ՚առաջարկած է եւ զուրար մեծնորդի մը ձեռք խոստմանութիւններ սկսած են։ Աս խոստմունքութիւնները Մոնաքոյի իշխանները բոլորովին չեն մերժած, միայն իրենց եղած առաջարկութիւններն ընդունելի չսեպելով՝ ուրիշ առաջարկութիւններ ըրին, որոնց վրայ բանակցութիւններն սկսան, որոնք հաւանական չերեւար որ հիմա վերջացած ըլլան։ Փառաւ. Թղթակց.։

— Ջենովայի մէջ՝ նոյն քաղաքը Սփիւլիայի ու Սարդինիա կղզւոյն հետ հեռագրական (ծովու տակէն) հաղորդակցին թելերով կապելու գործողութեանց ձեռք զարնուեր է։

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿԷՆ ամսոյն 15էն տրուած լուրը, որոնք ամսոյն 18ին Վիեննա հասան, Նապոլէն եկած լուրերուն համաձայն կը ծանուցանեն թէ Օտեսայի քով նոր գնդակոծութիւն մ՚ալ եղած է, որուն պարագաները թղթատարերուն եկած ատենը ծանօթ չէին։

Աս գնդակոծութեան պատճառն ան կը համարուի, որ անգղիական շոգենաւ մը ռուս վաճառականի նաւ մը հալածելու ատեն՝ Օտեսայի առջեւ խրեր է։ Նաւահանգիստը պաշարող նաւատորմիղին շոգենաւերն անմիջապէս օգնութեան հասնելու եկած ատեննին՝ ցամաքէն Ռուսաց թնդանօթները կը սկսին կրակ տալ ու զանոնք բնելու օգնութենէն արգելել, թէպէտ նոյն նաւերն ալ իրենց թնդանօթները դէպ ի ցամաք կը բանեցնեն։ Դեռ խրած նաւուն վիճակը չէ գիտցուեր։ Օտեսայի բնակիչներն աս գնդակոծութեան մինակ վախը կրեցին։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

ԼՈՒՏՐԻՈՍ նախընթաց թուոյն մէջ խոստացածնուս համեմատ Գաղղիայի ու Անգղիայի երեսփոխաններուն Յունաստանի Պր. Լ. Փայլքոս պատաքին գրած պաշտօնէին տուած յայտարարութիւնը մեր ընթերցողներուն կը հաղորդենք, զոր ան Մոնիթէօր իր Մայիսի 3 թուոյն մէջ հրատարակած է։

ԱԹԷՆՔ, 20 ԱՊՐԻԼԻ, 1854։

Պարոն։

Մենք չեմ կրնար զգուշանալ ձեր աս տարուան փետրուարի 25էն (Մարտի 7էն) Նէվէլէ պէյին (Տաճիկ Աթէնքի հեսպ դեսպանին) գրած յայտագրին վրայ գրով դիտողութիւն մ՚ընելու, որմէ մեզի իբրեւ երկու պաշտօնական տէրութեանց ներկայացուցիչներուն մէյմէկ օրինակ խրկուած էր, ան յայտագրին վրայ, կ՚ըսեմ, որուն մէջ կը հաստատէք թէ սահմաններէն անդին անվնաս զօրքեր անցած ըլլան, որոնք ապստամբութեան ու բանութեան գործերով հելլենական երկիր բանաւորած ըլլան, մինչեւ որ աս հաստատուած պէտքերուն վրայ ատաչա. քննութիւն մ՚ըլլալէն ետքը կարող ըլլանք եղած մեղադրանաց ու տրտունջներուն վրայ սրտով հաւանելու մը մեր միտքը յայտնել։ Անդադար խուզարկութեան եւ քննութեան ձեռք զարնուեցաւ, ու պատասխան եւ խիստ փաստաւորի ամէն մտածուած միջոցներն, ինչպէս են վկաներուն, տեղեկաց ու պարագայից քննութիւններն ի գործ դրուեցան։ Արդ թէ մեր տէրութեանց եւ թէ ընդհանրապէս Եւրոպայի ներկայացուցած ապստամբութիւնն կատարելու համար կը ստիպուինք խոստովանիլ թէ տեղեկութիւններէ փաստեր գտնել առ Եպիրոսի պատերազմի բնելու ստիպուած են, որ ձեր յայտագրին մէջ յառաջ բերուած մեղադրանաց ճշմարտութիւնը չէ, թէ միայն հին մը յանձն հոգոց թէ ընդհանրապէս եւ թէ ի մասնաւորի առնելով մեր իրեն հետ մտաթանաթիւնական հակառակութիւն ունի, ինչպէս որ մանրամասն քննելով ապացուցեալ։ Աղեքսի աս քննութիւններէն ստուգուեցաւ որ ոչ 500 հոգւով պատերազմի զունդ մը, ինչպէս դուք կը հաստատէիք, քերփանիայ գնդապետներու եռատէ նշած ատեն փետրուարի 14/26էն Արթայի մօտերը հելլենական երկիր մտած է, եւ ոչ ալ թէ Քէլիլէն(?) խումբ մը հրամանատար Ալպանիաթի հարաւային տեղերուն յափշտակուած թալանով շալակած թնդանօթ մը փերցնելով (տղայոցյիայ) վարեցին(?) զանուի հելլենական երկիրէն ելլելու եւ օսմանեան երկիր երկրորդ յարձակած է. ոչ հելլենական երկրի վրայ կոխ եղած է, եւ ոչ ալ (Հելլենայի) Խուտդը, ինչպէս դուք կը հաստատէիք, եղած մտնող զօրաց վրայ յարձակեր ու ասհեմաններէն դուրս վանեցեր է։ Աս կռիւը, որուն մէջ ձեր Ճիկը հաղլին ատուցի 5 զինուոր եւ 1 զինուորեալ (միրախոր մահացած) վիրաւորուած են, ինչպէս նաեւ Ալպանիամա հարաւային տեղերէն ձեր թէ Յայն եւ թէ Տաճիկ վերայ ապաշ ասելու թէ հելլենական երկրի մէջ եղած է, հապա Յունաստանի թագաւորութեան սահմաններէն մէկ քանի մղոն հեռու Արթայի պարսպաց տակ, մինչեւ բերդին քանի մը հարիւր քայլ հեռու, որ Ալպանիաթի հարաւային տեղերը Թուրքիայի օգնութեան հասած է, որուն հետ հաղորդակցութեան մէջ էր, եւ այն որ, ձեր քաղաքանքներով զօրածներու համար՝ պարտալիութեան ժամանակ, եւ այդպէս իրաւամբ ամէն կանոնները բանի տեղ չդնելով, ոսմանեան զօրքը կը հալածէր։ Ալ եւ ինչ փոխանակ զեկուցման պարպինի մասն ու ծուռ կերպարանք առած է։ Ինչ պատճառի համար։ Որովհետեւ աս նենգութեանց հելլենական ուղղը։ Կարծենք թէ աս կարգի վրայ միացեալ բացատրելու հարկաւորութիւն չկայ։ Բայց չենք կրնար չյիշել մտայինը չընել թէ գործակալի կամ ամբաստանողի մ՚առանձին գործերն են՝ իր ասպարէզներուն ծրագրութեան ու ծրագրութեան վրայ նախ ինչ գինը համարել, եւ այդպիսի ծանր ներքին ու ճշմարտութեան վիճակի մը մէջ պաշտօնէի մը իրաց հանդամանքը սխալ հասկնալը ինք զինքը կանուխ պատրաստաց մէջ ձգելուն հետ հաւասար պատահային է։ Աս բանիս վրայ անդիրակ աւելի կատարեալ համոզուած ենք՝ ոչ թէ որ բաւական ժամանակ եւ միջոց կայ քննութիւն մը ու եղածն ալ հաստատ ըմբռնել թէ որ միայն յանձնական կառավարութիւնը յօժարութիւն ունենայ։ Մանաւանդ թէ

[illegible]

Թ. ՕՐՄԱՆ ԱՇարու Փ. ՕՐՄԱՆ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՏԷՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

ՌՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆՔ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ

Գ.

(Տես թիւ 14, 16)

[illegible]

[illegible] (lettre de marque) [illegible] (convoi) [illegible] 55,000 [illegible] 1½ [illegible]

3, 6, 10 եւ 12 ոտք ջուր կը ծածկէ։ Ընդհանուր գծերը կեդրոն հիւսիսային լճերուն կը պաշտպանէ, որուն հարաւ մէկ անդրվանական մեծ կղզոյ մերձաւորը։ Բեռլին իր նաւահանգստովը, նաւարանովը ու ծովական շինքերովը՝ կեդրոն արեւելեան ծայրն է։ Այս բերդին հիւսիսային կողմը՝ ապառաժներու վրայ շինուած կրկին կարգ պզտի ամրոցներու գոտի մը կայ. Հարաւային կողմը բերդէն բաժնուած քանի մը պզտի հողապատնէշներ կան, ասոնց ու բերդին մէջէն նաւարկելի ջուրը կ'անցնի։ Այս ջրին ալ հիւսիսային կողմը, որ արդէն ժայռերով ու քիչ մըն ապառաժներով լեցուն էր, կ'ըսուի թէ հիմա մեծ լեռնակոյտ քարեր ձգուելով ու հոս հոն նաւերիկներով՝ բոլորովին անգործածելի ըրեր են։

Հարաւային կողմն երկու ծովական մեծ երկրաչափական զանազան գծակներու ու նոյն իսկ Քրոնշթատի ամրութիւններուն մէջէն գործել կը ջանայ, եւ հիմակ ալ քաղերէն գրեթէ բոլոր երկայնութիւնը հակառակ զինուորական շինուածք մը կը բարձրանայ։ Այս ջրանցքը հազիւ նեղ չափը 3½ մինչեւ 6 գրկաչափ խորութիւն ու միայն քանի մը տեղ 300 գրկաչափ լայնութիւն ունի։

Վերջէ Անգլիացիք հիմա Քրոնշթատ գալնին մեզ անծին, կ'ըսէ քաղաքացիս մըն, բաւական անհնարին է, եւ թէ հոգին է որ զարնեն՝ անոր ալ պահանջն է, որովհետեւ բանն ան աստիճան հասած է որ իրենց ուղղակի պատուոյ խնդիրն է։ … Եթէ Անգլիացիք կարենան իրենց ամեն յարձակողական զօրութիւնները բանեցընել, եւ Ռուսերը իրենց չոքսն անոնց զօրութեանը ակարացընել, այլ Քրոնշթատ չկրնար ամէն ատեն կործանմանէն ազատիլ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐ

Հաստատութիւն թղթատար նաւերու շոգենաւերուն ժամուն մէջ եղած։

Աւստրիական գաւառներէն եկած հեռագրական լուրը կը ծանուցանէ թէ Մայիս 8էն մինչեւ 13' ցորենոց մեջին գիները աւելի են. — ամեն մէկ վիէննական քոռը (որ գրեթէ աւելի 2 կոտ հաւասար է,) արծաթ ֆիորինի ու քարանի վրայ հաշուելով։

	Ցորեան		Հաճար (մոխրոս)		Գարի		Վարսակ (հաճար)		Եգիպտացորեն	
Թռանզիլվանիա.	ֆ.	կ.	ֆ.	կ.	ֆ.	կ.	ֆ.	կ.	ֆ.	կ.
Թեմեսուար	9	45	6	45	4	30	3	45	7	7
Սոլնոկ	8	20	5	20	3	44	2	44	7	—
Քաշշաու ու Խոզեր	7	42	5	57	4	28	3	36	6	27
Վենետիկի գաւառներ.										
Վենետիկ	6	57	4	29	3	15	2	35	5	35
Վերոնա	7	57	4	6	3	7	2	15	6	11
Ուտինէ	6	53	4	7	—		3	18	5	45
Պատուա	6	11	4	23	3	45	2	10	5	28
Վիչենցա	6	33	—		—		2	15	6	8
Թրեվիզօ	6	47	4	37	—		2	48	5	32
Մէկալ գաւառներ.										
Պրագա	7	31	5	51	—		3	2	—	
Պեշթ	6	—	4	10	2	40	2	20	2	48
Փրեսպուրկ	6	25	5	28	3	12	2	36	4	—

ԹՐԻԵՍՏԻ, ԼՈՆՏՈՆԻ ՈՒ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋՏԵՂԻ ՇՈԳԵԿԱՌԱՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՎԻԷՆՆԱՅԻ, ՊԵՐԼԻՆԻ ՈՒ ՊՐԻՒՍՍԵԼԻ ՎՐԱՅԷՆ։

ՀԱՊԱՒՈՒՄՆԵՐՈՒ ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ
ժ. ժամ. — ր. րոպէ.
Ֆ. Ֆիորին — կ. կր.
[illegible]

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ ԸՆԹԱՑՔՈՎ (Առաւօտեան ժամերը կը համրուին կէս գիշերէն մինչեւ կէսօր, — իրիկուան ժամերը կէսօրէն մինչեւ կէս գիշեր։)

ԿԱՅԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ	Կը հասնի ժ.	ր.	Կ'երթէ ժ.	ր.	Կը տեւէ ժ.	ր.	Վճարմունք Ա. ֆ.	կ.	Բ. ֆ.	կ.	Գ. ֆ.	կ.
ԹՐԻԵՍՏԷՆ ՎԻԷՆՆԱ												
Թրիեստէն մինչեւ Լայպախ [illegible]			իրիկուն 8	—								
Լայպախ	առաւ. 6	—			10	—			0	21		
Անկէ երկաթուղիով			առաւ. 8	15								
Կրաց	իրիկուն 5	—	իրիկ. 5	30	21	—	9	40	5	48	5	21
Միւրցցուշլակ	իրիկ. 9	36			25	36	13	50	8	18	6	14
Անկէ մինչեւ Կլոկնից [illegible]			իրիկ. 10	—								
Կլոկնից	առաւ. 2	—			30	—			2	5		
Անկէ շոգեկառքով			առաւ. 2	15								
Վիէննա	առաւ. 5	7			33	7	3	20	2	30	1	40
ՎԻԷՆՆԱՅԷՆ ՊՐԻՒՍՍԷԼ Լիփսիայի վրայէն												
Վիէննայէն			առաւ. 6	30								
Պրագա	իրիկ. 7	55	իրիկ. 9	15	13	25	18	—	11	48	8	26
Տրեզտա	առաւ. 3	15	առաւ. 4	—	21	15	25	58	16	58	12	17
Լիփսիա (Լայփցիկ)	առաւ. 6	30	առաւ. 7	—	24	—	30	15	20	13		
Մակտեպուրկ	առաւ. 9	50	առաւ. 10	30	27	20	35	58	24	2	18	12
Պրաունշվայկ (Պրաունշվիկ)	կէսօր. 12	50	կէսօր. 1	10	30	20	40	58	27	22		
Հաննովեր	իրիկ. 2	28	իրիկ. 2	38	31	53	43	57	29	24		
Տոյց (Քէօլնի դէմ)	իրիկ. 10	—	իրիկ. 11	20	39	30	59	30	39	40		
Աախէն (Աքս լա Շափէլ)	կէս գիշ. 1	20	կէս գիշ. 1	30	42	50	63	5				
Լիւթթիխ (Լիէժ)	առաւ. 3	40	առաւ. 3	45	45	10	66	30				
Պրիւսսէլ	առաւ. 6	45			48	15	69	5				
ՎԻԷՆՆԱՅԷՆ ՊՐԻՒՍՍԷԼ Պերլինի վրայէն												
Վիէննայէն												
Պրագա												
Տրեզտա												
Պերլին												
Մակտեպուրկ												
Պրաունշվայկ (Պրաունշվիկ)												
Հաննովեր												
Տոյց (Քէօլնի դէմ)												
Աախէն (Աքս լա Շափէլ)												
Լիւթթիխ (Լիէժ)												
Պրիւսսէլ												
ՊՐԻՒՍՍԷԼԷՆ ՓԱՐԻԶ												
Պրիւսսէլէն			առաւ. 8	—								
Փարիզ	իրիկ. 5	—			9	—	13	38	10	14		
ՊՐԻՒՍՍԷԼԷՆ ԼՈՆՏՈՆ ուղղակի												
Պրիւսսէլէն			իրիկ. 2	45								
Օսթէնտէ. Անկէ շոգենաւով	իրիկ. 6	20	իրիկ. 6	30	3	35	4	4	3	2	2	2
Տովր	կէս գիշ. 11	—	առաւ. 2	—	8	15	9	50	6	52		
Լոնտոն	առաւ. 4	50			14	5	20	39				

ԱՐԱԳ ԸՆԹԱՑՔՈՎ (Առաւօտեան ժամերը կը համրուին կէս գիշերէն մինչեւ կէսօր, — իրիկուան ժամերը կէսօրէն մինչեւ կէս գիշեր։)

ԿԱՅԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ	Կը հասնի ժ.	ր.	Կ'երթէ ժ.	ր.	Կը տեւէ ժ.	ր.	Վճարմունք Ա. ֆ.	կ.	Բ. ֆ.	կ.	Գ. ֆ.	կ.
ԹՐԻԵՍՏԷՆ ՎԻԷՆՆԱ												
Թրիեստէն մինչեւ Լայպախ [illegible]			առաւ. 3	—	13							
Լայպախ	իրիկ. 5	—	իրիկ. 4	—	14	30			8	4		
Անկէ երկաթուղիով			իրիկ. 7	30								
Կրաց	առաւ. 5	58	իրիկ. 6	15	23	53	9	40	5	48	4	21
Միւրցցուշլակ	առաւ. 10	2			30	2	13	50	8	18	6	14
Անկէ մինչեւ Կլոկնից [illegible]			առաւ. 10	5								
Կլոկնից	իրիկ. 2	15			33	5			2	5		
Անկէ շոգեկառքով			իրիկ. 2	30								
Վիէննա	իրիկ. 5	18			37	8	3	20	2	30	1	40
ՎԻԷՆՆԱՅԷՆ ՊՐԻՒՍՍԷԼ Լիփսիայի վրայէն												
Վիէննայէն			իրիկ. 7	—								
Պրագա	առաւ. 10	6	առաւ. 10	15	15	6	18	—	11	48	8	28
Տրեզտա	իրիկ. 4	55	իրիկ. 6	—	21	55	25	58	16	58	12	17
Լիփսիա (Լայփցիկ)	իրիկ. 9	15	իրիկ. 10	—	26	15	30	15	20	13	15	26
Մակտեպուրկ	գիշեր. 1	15	գիշեր. 1	50	30	15	34	50	23	16	16	21
Պրաունշվայկ (Պրաունշվիկ)	առաւ. 4	30	առաւ. 4	50	33	30	38	46	25	33	18	1
Հաննովեր	առաւ. 6	20	առաւ. 6	45	35	20	41	2	27	26	18	58
Տոյց (Քէօլնի դէմ)	իրիկ. 4		իրիկ. 6	30	45	—	55	58	37	23	26	8
Աախէն (Աքս լա Շափէլ)	իրիկ. 8	35	կէս գիշ. 1	30	49	35	59	33	40	—	27	57
Լիւթթիխ (Լիէժ)	առաւ. 3	40	առաւ. 3	45	56	40	62	58	41	55		
Պրիւսսէլ	առաւ. 6	45			59	45	65	33	44	19		
ՎԻԷՆՆԱՅԷՆ ՊՐԻՒՍՍԷԼ Պերլինի վրայէն												
Վիէննայէն			առաւ. 6	30								
Պրագա	իրիկ. 7	55	իրիկ. 9	15	13	25	18	—	11	48	8	26
Տրեզտա	առաւ. 3	15	առաւ. 6		21	15	25	58	16	58	12	17
Պերլին	կէսօր. 11	45	կէսօր. 12	—	29	15	33	50	22	12	20	18
Մակտեպուրկ	իրիկ. 4	15	իրիկ. 4	15	33	45	40	26	26	53	23	36
Պրաունշվայկ (Պրաունշվիկ)	իրիկ. 7	15	իրիկ. 7	45	36	45	44	27	29	31	25	15
Հաննովեր	իրիկ. 9	25	իրիկ. 9	50	38	55	46	49	31	10	26	19
Տոյց (Քէօլնի դէմ)	առաւ. 9	15	կէսօր. 11	15	50	45	59	8	39	23	32	13
Աախէն (Աքս լա Շափէլ)	կէսօր. 1	20	կէսօր. 1	45	54	50	62	40	41	58	33	39
Լիւթթիխ (Լիէժ)	իրիկ. 4	50	իրիկ. 5	—	58	20	65	24	43	55	35	20
Պրիւսսէլ	իրիկ. 8	40			62	10	68	37	46	19	36	56
ՊՐԻՒՍՍԷԼԷՆ ՓԱՐԻԶ												
Պրիւսսէլէն			առաւ. 8	—								
Փարիզ	իրիկ. 5	—			9	—	13	38	10	14		
ՊՐԻՒՍՍԷԼԷՆ ԼՈՆՏՈՆ ուղղակի												
Պրիւսսէլէն			իրիկ. 2	45								
Օսթէնտէ. Անկէ շոգենաւով	իրիկ. 6	20	իրիկ. 6	30	3	35	4	4	3	2	2	2
Տովր	կէս գիշ. 11	—	առաւ. 2	—	8	18	9	50	6	52		
Լոնտոն	առաւ. 4	50			14	5	20	39	15	25		

ՎԻԷՆՆԱՅԻ ԴՐԱՄԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

	ՄԱՅԻՍ 16·(4)	17·(5)	18·(6)	19·(7)	20·(8)	22·(10)	
Ամստերտամ 100 հոլանտ. ֆի. արծ. ֆիոր.	—	114½	—	116	114½	—	2 ամիս տեսու. ետքը
Աուկսպուրկ 100 ֆիորին ... ֆիոր. " "	137½	137½	138½	138½	138½	138	½ " " "
Լիվոռնօ 300 Թոսկ. լիրա " "	—	132½	134½	134	132½	—	2 " " "
Լոնտոն 1 ֆունտ ստեռլինկ " "	13,22	13,25	13,20	13,27	13-27	13,26	3 " " "
Համպուրկ 100 մարք պանքօ " "	101½	102¼	102½	102¼	102	102¼	2 " " "
Մարսիլիա 300 ֆրանք " "	—	—	—	—		161½	2 " " "
Միլան 300 աւստրիական լիրա " "	134½	134¾	135⅞	135¾	133¾	135	2 " " "
Փարիզ 300 ֆրանք " "	162½	162½	163½	162½	162	161½	2 " " "
Ֆրանկֆուրտ առ Մայն 120 ֆի. " "	136¾	137	138½	137½	138	137½	3 " " "
Կ. Պոլիս, 1 աւստր. արծ. ֆիոր. փարայ	—	357	—	—	357	352	31 օր " "
Պուքրեշ " " "	205	205	204	203	202	202	31 " " "
Յաւելուած } Ոսկւոյ	51½	42	43	43	43½	42⅞	
(ագիօ) } Արծաթի	36	36½	38	37½	38	37½	

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

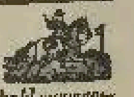

Վիէննայի ու Կոստանդնուպոլսոյ մէջտեղի նամակատարութեան երթեւեկը հիմակ այսպէս կարգադրուած է.

1. Ցամաքով՝ Զեմլինի վրայէն. — Վիէննայէն մինչեւ Զեմլին թղթատար շոգենաւով, որ կ'երթայ երկուշաբթի առաւօտ ժ. 6ին, ու կը հասնի Կ. Պոլիս երկրորդ Չորեքշաբթի կէսօրին. Կ. Պոլսէն կ'երթայ երկուշաբթի գիշեր ժ. 11ին, Զեմլին կը հասնի Ուրբաթ, ու անկէ՝ շոգեկառքով մինչեւ Վիէննա ու կը հասնի երկրորդ Հինգշաբթի առաւօտ ժ. 5. ր. 35։

2. Ծովով՝ Թրիեստի վրայէն. — Վիէննայէն մինչեւ Թրիեստ շոգեկառքով, ու մինչեւ Կ. Պոլիս թղթատար շոգենաւով. Կ'երթայ Վիէննայէն Չորեքշաբթի երեկոյ, ու կը հասնի Կ. Պոլիս երկրորդ Կիրակի առաւօտ ժ. 5ին. Կ. Պոլսէն կ'երթայ Երկուշաբթի իրիկ. ժ. 4ին, ու կը հասնի Վիէննա երկրորդ Հինգշաբթի առաւօտ ժ. 5ին։

ՎԻԷՆՆԱ · ՏՊԱՐԱՆ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ՎԱՆՔԸ